

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL
REPUBLICII MOLDOVA**

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

APROBAT
Senatul ASEM

„ 24 ” 04 2019
Proces verbal Nr. 9

Rector ASEM,
Academician, profesor universitar,
Gr. BELOSTECINIC

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Ciclul II – studii superioare de master, nivelul de calificare ISCED - 7

Școala Masterală de Excelență în Economie și Business

Domeniul general de studii: **041. Științe economice**

Programul de master: **Actuarial și riscul în afaceri**

Numărul total de credite de studiu: **120**

Titlul obținut: **Master în științe economice**

Baza admiterii: **Diploma de licență sau un act echivalent de studii, diploma de studii superioare**

Limba de instruire: **Română**

Forma de organizare: **Învățământ cu frecvență**

CHIȘINĂU, 2019

CALENDARUL UNIVERSITAR¹

Anul de studii	Activități didactice și de evaluare ²		Stagii de practică	Vacanțe		
	Sem. I	Sem. II		Iarnă	Primăvară	Vară
I	26 septembrie – 30 decembrie (14 săptămâni)	30 ianuarie - 10 iunie (18 săptămâni)	-	31 decembrie - 14 ianuarie (2 săptămâni)	16 aprilie – 24 aprilie (1 săptămână)	26 iunie – 31 august (10 săptămâni)
II	1 septembrie - 12 noiembrie (12 săptămâni)	30 ianuarie – 20 mai (15 săptămâni)	14 noiembrie-30 decembrie (7 săptămâni)	31 decembrie - 14 ianuarie (2 săptămâni)	16 aprilie – 24 aprilie (1 săptămână)	-

DISCIPLINELE FUNDAMENTALE ȘI DE SPECIALITATE
NECESARE FORMĂRII MINIMULUI CURRICULAR NECESAR²

N/o	Denumirea disciplinei	Total ore	Inclusiv ore		Numărul de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr.credite de studiu
			Contact direct	Studiu individual	C	S		
1.	Teoria economică (Micro și Macroeconomia)	300	40	260	26	14*	E	10
2.	Statistica	300	40	260	26	14	E	10
3.	Finanțe	150	28	122	18	10	E	5
4.	Contabilitate	150	28	122	18	10	E	5
5.	Total	900	136	764	88	48	4E	30

PLANUL PROCESULUI DE STUDII PE SEMESTRE/ANI DE STUDII

ANUL I de STUDII

SEMESTRUL I

Cod	Denumirea unității de curs	Total ore	Inclusiv ore		Numărul de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr. credite de studiu
			Contact direct	Studiu individual	C	S/Lab		
Discipline obligatorii								
F.01.O.001.52	Teoria probabilităților	180	44	136	28	16	E	6
S.01.O.002.31	Finanțe și piața financiară	120	32	88	20	12	E	4
F.01.O.003.21	Politici micro și macroeconomice	150	40	110	28	12	E	5
F.01.O.004.41	Contabilitatea întreprinderilor mici și mijlocii	150	40	110	28	12	E	5
S.01.O.005.52	Statistica aplicată	180	44	136	28	16	E	6
F.01.O.006.23	Dreptul financiar (bancar și nebanancar)	120	32	88	20	12	E	4
Total discipline obligatorii		900	232	668	152	80	6E	30
Discipline la liberă alegere								
S.01.L.007.15	Limbă modernă de afaceri	150	32	118	12	20	E	5

¹ Informația ce se conține în tabel are la bază calendarul anului universitar 2016-2017 ce poate fi modificat în baza prevederilor Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova Nr. 433 din 26.12.1990 „Cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova” (cu modificările ulterioare).

² În conformitate cu prevederile art.21. din Plan-cadru pentru studii superioare (ciclul I – licență, ciclul II – master, ciclul III - doctorat) „În programele de master și doctorat se recomandă oferirea de cursuri compacte, interdisciplinare, în sistem modular, cu evaluarea organizată la finalizarea cursului/modulului”.

ANUL I de STUDII

SEMESTRUL II

Cod	Denumirea unității de curs	Total ore	Inclusiv ore		Numărul de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr. credite de studiu
			Contact direct	Studiu individual	C	S/Lab		
Discipline obligatorii								
F.02.O.008.52	Matematici actuariale	120	32	88	20	12	E	4
F.02.O.009.52	Analiza și predicția seriilor de timp	180	44	136	28	16	E	6
S.02.O.010.52	Statistică financiară, bancară și bursieră	120	32	88	20	12	E	4
Discipline opționale								
S.02.A.011.52	Matematici financiare	150	36	114	24	12	E	5
S.02.A.011.52	Metode de diagnostic a activității firmei				24	12		
S.02.A.012.11	Asigurarea riscurilor financiare	180	44	136	28	16	E	6
S.02.A.012.51	Teoria riscului				28	16		
S.02.A.013.31	Politici financiare ale întreprinderii	150	40	110	26	14	E	5
S.02.A.013.11	Gestiunea riscurilor la întreprindere				26	14		
Total discipline obligatorii și opționale		900	228	672	146	82	6E	30
Total pe anul I de studii		1800	456	1344	266	190	12E	60
Discipline la liberă alegere								
S.02.L.014.15	Limbi moderne de afaceri	150	32	118	12	20	E	5

ANUL II de STUDII

SEMESTRUL III

Cod	Denumirea unității de curs	Total ore	Inclusiv ore		Numărul de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr. credite de studiu
			Contact direct	Studiu individual	C	S/Lab		
Discipline obligatorii								
S.03.O.015.52	Practici actuariale în asigurări de viață	120	32	88	20	12	E	4
S.03.O.016.52	Practici actuariale în asigurări generale (non-viață)	180	44	136	28	16	E	6
S.03.O.017.51	Modele de risc	150	36	114	24	12	E	5
S.03.O.018.52	Stagiul de practică	300	-	300			E	10
Discipline opționale								
S.03.A.019.22	Etica economică	150	36	114	24	12	E	5
S.03.A.019.23	Legislație și profesionalism				24	12		
Total discipline obligatorii și opționale		900	148	752	96	52	5E	30
Discipline la liberă alegere								
S.03.L.020.15	Limbi moderne de afaceri	150	32	118	12	20	E	5

ANUL II de STUDII

SEMESTRUL IV

Cod	Denumirea unității de curs	Total ore	Inclusiv ore		Numărul de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr. credite de studiu
			Contact direct	Studiu individual	C	S/Lab		
Discipline obligatorii								
S.04.O.021.52	Metodologia și etica cercetării în domeniul de specializare	120	24	96	16	8	E	5
S.04.O.022.52	Teza de master	780	-	780			E	26

Total discipline obligatorii și opționale	900	24	876	16	8	2E	30
Total pe anul II de studii	1800	172	1628	112	60	7E	60
TOTAL GENERAL pe anii de studii	3600	632	2968	410	222	19E	120

STAGIILE DE PRACTICĂ

Stagiile de practică		Sem.	Durata nr. săpt.	Perioada	Număr de credite
1.	Stagiul de practică	III	7	Noiembrie - Decembrie	10

EXAMENUL DE FINALIZARE

Nr. crt.	Denumirea activității	Perioada
1.	Susținerea tezei de master	Sem. IV, Mai - Iunie

DISCIPLINE FACULTATIVE (la liberă alegere)

Nr. crt	Denumirea disciplinei	Anul	Semestrul	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități		Eval uări	Număr de credite
				Total	Contact direct	Studiu individual	C	S		
1.	Limbi moderne de afaceri	I	I	150	32	118	20	12	E	5
		I	II	150	32	118	20	12	E	5
		II	III	150	32	118	20	12	E	5

MATRICEA CORELĂRII FINALITĂȚILOR DE STUDIU A PROGRAMULUI CU CELE ALE UNITĂȚILOR DE CURS

Cod	Unitatea de curs	Finalități de studiu (prezentate în Nota explicativă)													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Discipline obligatorii															
F.01.O.001.52	Teoria probabilităților	V	V	V	V	V	V			V					
S.01.O.002.31	Finanțe și piața financiară	V	V	V	V	V		V	V		V				V
F.01.O.003.21	Politici micro și macroeconomice/	V	V	V	V					V					
F.01.O.004.41	Contabilitatea întreprinderilor mici și mijlocii	V		V	V		V	V		V				V	
S.01.O.005.52	Statistica	V				V				V					
F.01.O.006.23	Dreptul financiar (bancar și nebancar)	V		V				V	V		V	V			V
F.02.O.008.52	Matematici actuariale	V		V	V		V	V		V				V	
F.02.O.009.52	Analiza și predicția seriilor de timp	V	V	V	V	V				V				V	V
S.02.O.010.41	Statistică financiară, bancară și bursieră	V			V	V		V			V				
S.03.O.015.52	Practici actuariale în asigurări de viață	V		V	V	V	V	V		V	V	V			V
S.03.O.016.52	Practici actuariale în asigurări generale (non-viață)	V		V					V		V	V			V
S.03.O.017.52	Modele de risc	V			V	V		V	V		V				

S.04.O.021.52	Metodologia și etica cercetării în domeniul de specializare	V		V		V	V						V	V	V	
Discipline opționale																
S.02.A.011.52	Matematici financiare	V	V	V									V			V
S.02.A.011.52	Metode de diagnostic a activității firmei	V		V	V					V	V		V			
S.02.A.012.11	Asigurarea riscurilor financiare	V		V		V		V	V				V	V		V
S.02.A.012.51	Teoria riscului	V		V		V	V	V		V						
S.02.A.013.31	Politici financiare ale întreprinderii	V			V	V				V						
S.02.A.013.11	Gestiunea riscurilor la întreprindere	V			V	V				V	V		V			
S.03.A.019.22	Etica economică	V	V	V	V	V	V	V					V			
S.03.A.019.23	Legislație și profesionalism	V	V	V	V					V	V				V	V
Discipline obligatorii																
S.03.O.018.52	Stagiul de practică	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
S.04.O.022.52	Teza de master	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V

NOTA EXPLICATIVĂ

I. Introducere

Motivația continuității acestei specialități de master are suport obiectiv, deoarece necesitatea în specialiști cu profunde cunoștințe în domeniul actuarialului și riscului în afaceri este imperioasă pentru participanții profesioniști de pe piața financiară bancară și non-bancară, în special pentru companiile de asigurări și reasigurări, intermediari în asigurări, bănci, Comisia Națională a Pieței Financiare, care, conform legislației în vigoare cu privire la asigurări trebuie să dispună de specialiști pregătiți în evaluarea riscurilor financiare.

În conformitate cu misiunea și obiectivele strategice ale ASEM, acest program de formare profesională este orientat spre realizarea cerințelor majore înaintate de piața forței de muncă și are scopul de a forma economiști/conducători/finanțiști și fiscaliști competenți, capabili să se dezvolte continuu și să colaboreze pentru a satisface cerințele societății.

În procesul de elaborare a programului au fost parcurse următoarele 5 etape:

- 1) Fundamentare (stabilirea elementelor de intrare).** S-a efectuat: analiza documentelor normative și reglatoare cu referire la procesele educaționale în învățământul superior; analiza prealabilă referitoare la nevoile specifice exprimate de clienți, beneficiari și parteneri (cadre științifico-didactice, absolvenți, studenți și firme sau organizații interesate); analiza celor mai noi direcții de dezvoltare în domeniul de formare; analiza comparativă a planurilor de studii pe baza unor modele de la universități de prestigiu din țară și străinătate; analiza metodologiilor specifice actuale de predare în domeniu; analiza și evaluarea prealabilă a propunerilor venite din partea unor specialiști externi/studenți; analiza neconformităților constatate pe parcursul anilor universitari precedenți;
- 2) Predeterminarea rezultatelor (elemente de ieșire).** Au fost stabilite rezultatele învățării (competențele), pe care trebuie să le atingă studenții, prin alegerea dintr-o gamă largă de finalități a acelor relevante pentru studenți și piața forței de muncă;
- 3) Asigurarea unui proces relevant de învățare.** S-a luat decizia asupra modului în care studenții trebuie să fie sprijiniți pentru a atinge finalitățile de studiu. Au fost stabilite și selectate: unitățile de curs adecvate pentru formarea competențelor proiectate; volumul de muncă necesar (punctele credite) pentru realizarea fiecărui curs; consecutivitatea și modalitatea predării cursurilor;
- 4) Redactarea, analiza, verificarea, validarea și aprobarea planului de studii.**

II. Concepția formării specialistului

Necesitatea creșterii numărului de actuari derivă și din prevederile legale referitoare la fondurile nestatale de pensii, unde se stipulează că fondurile sunt obligate să prezinte un raport referitor la evaluarea actuarială a obligațiilor aferente contractelor active.

Din cele menționate se poate deduce importanța instruirii unui personal specializat în științe statistice și actuariale, astfel încât să fie eficientizată activitatea de verificare a modului în care societățile de asigurare stabilesc tarifele de primă, rezervele tehnice și alți indicatori specifici.

În contextul modificării legislației din domeniul asigurărilor care se va produce în viitorul apropiat pentru a o ajusta la standardele internaționale, dar și din necesitatea de continuare a procesului de consolidare a acestui sector, rolul și responsabilitățile actuarilor vor fi din ce în ce mai mari.

Absolvenții programului de masterat vor putea activa în diverse sfere ale economiei naționale. de: Domeniile de activitate ale actuarilor s-au diversificat, consecință a dezvoltării sectorului financiar și al asigurărilor. O companie de asigurări nu poate funcționa fără actuari. Deși majoritatea actuarilor își desfășoară activitatea în domenii asociate cu activitatea de asigurări, numărul celor angajați și în alte domenii continuă să crească. Concentrarea în mare parte a actuarilor în cadrul societăților de asigurări este rezultatul faptului că anume societățile de asigurări au cel mai mult nevoie de soluționarea problemelor de risc și incertitudine.

Actuarii pot activa și în alte domenii ale economiei, și anume în cele ale băncilor comerciale, fondurilor de investiții și de pensii, atât în sectorul public cât și în cel privat. În cadrul instituțiilor de stat, actuarii participă la managementul programelor de asistență socială: pensii, medicină, etc. prin prisma estimării obligațiilor financiare. De asemenea, actuarii pot să participe la unele programe de evaluare a riscurilor și rezolvarea problemelor de ordin statistic și financiar în cadrul băncii naționale.

Absolvenții își pot continua studiile la ciclul III – Doctorat.

În acest context, respectivul program de formare profesională are drept obiectiv major să formeze *personalități integre și competente profesional*, pentru a face față cerințelor actuale și de perspectivă a pieței forței de muncă locale și internaționale, care vor:

- Conștientiza importanța practicării unor activități eficiente și eficace în viața profesională și cea cotidiană;
- Forma și dezvolta competențele necesare pentru autorealizare și obținerea succesului în activitatea profesională;
- Acumula un stoc de cunoștințe și crea valoare academică adăugată în domeniul Actuarialului și riscului în afaceri, care va servi drept bază pentru dezvoltarea personală și profesională.

Totodată, programul va dezvolta la studenți următoarele **competențe - cheie generice**: Competența de rezolvare a problemelor; Spirit de inițiativă și antreprenorial; Gândire critică și strategică; Competența de muncă în echipă; Competența de învățare; Creativitate; Competența de comunicare utilizând și o limbă străină; Competența de operare cu tehnologia informatică; Înțelegere pentru culturile și obiceiurile altor popoare.

Pentru a realiza cu succes această ofertă educațională, în ASEM este creat un *mediu educațional plăcut, calitativ și productiv, centrat pe student*, care se bazează pe următoarele principii de organizare a formării:

- Crearea unui mediu de învățare autentic, apropiat de mediul afacerilor și relevant intereselor persoanei, pentru realizarea obiectivelor proiectate: însușirea de cunoștințe, formarea de deprinderi și de competențe personale, sociale și profesionale;
- Îmbinarea aspectelor de natură teoretică cu cultivarea unor abilități legate de realitățile activităților din domeniul administrării afacerilor;
- Structurarea demersurilor educaționale pe concepția “învață acționând” și dezvoltarea unor dexterități de ordin practic;
- Valorificarea unor tehnici moderne de instruire, inclusiv de dezvoltare a creativității.

III. Finalități de studiu

Competențele programului de master sunt dezvoltate prin cursurile speciale în care masteranzii vor aprofunda și vor acumula cunoștințe ale disciplinelor obligatorii fundamentale și de specialitate de la ciclul II. Programul de master este orientat spre dezvoltarea competențelor instrumentale și profesionale, din această cauză este programat spre realizarea și o serie de lucrări individuale, proiecte de cercetare și de aplicare a cunoștințelor în domeniul programului de masterat „Actuarial și riscul în afaceri”. Masteranzii vor realiza un număr mai mare de lucrări individuale de cercetare, programat pentru fiecare modul și vor demonstra deținerea competențelor generale, specifice ciclului II de studii. Atât lucrările individuale, cât și stagiul de practică vor fi evaluate din perspectiva abilităților: de analiză și geneză, de cunoaștere și aplicare a metodologiei de cercetare, de aplicare a datelor obținute și de a formula concluzii, în baza cărora se vor elabora un set de recomandări. Disciplinele la programul de masterat „Actuarial și riscul în afaceri” se finalizează cu examene și verificări.

Finalitățile se vor realiza prin valorificarea conținutului unităților de curs, dar și prin utilizarea adecvată a activităților de predare - învățare - cercetare - evaluare.

La finalizarea studiilor studentul va fi competent:

1. Să aplice conceptele și metodele de calcul moderne, tehnicile avansate de analiză a datelor economice și proceselor social-economice prin cuantificarea lor în diverse modele econometrice;
2. Să estimeze și să interpreteze corect modelele unisectoriale și multisectoriale, situația economică și tendințele de dezvoltare;
3. Să conceapă și să elaboreze proiecte de cercetare în domenii specifice statisticii, ce conduc la noi cercetări și soluții.
4. Să aprecieze rolul metodelor și tehnicilor actuariale la estimarea riscului în asigurări;
5. Să cunoască rolul și importanța unei cercetări statistice actuariale în asigurări;
6. Să studieze eficient tipurile de prime de asigurare specifice diferitor clase de asigurări;
7. Să cunoască conținutul actuariatului în asigurările de viață;
8. Să cunoască conținutul tabelelor de mortalitate și de comutație
9. Să precizeze și să explice problemele teoretice și metodologice ale actuariatului în asigurările generale (non-viață);
10. Să cunoască conținutul și metodele actuariale și statistice de estimare a rezervelor de asigurare;
11. Să selecteze metodele optime de calculare a primelor și rezervelor de asigurare;
12. Să propună căi de perfecționare a calculului actuariale;
13. Să aprecieze necesitatea utilizării unor metode și tehnici actuariale pertinente în asigurări;
14. Să elaboreze judecăți bazate pe cunoașterea problematicii sociale și etice care apar în muncă sau studiu.

Elaborat și validat
Departamentul Econometrie și Statistică
Economică

„12” februarie - 2019
Proces verbal Nr. 4

Șef departament,
dr., prof. univ., Ion PÂRȚACHI

Avizat
Consiliul Coordonator al Școlii Masterale

„22” 044 2019
Proces verbal Nr. 4

Director,
dr., conf. univ., Angela CASIAN